

Kvartalsrapport mars och prognos 1 2018

Utbildningsnämnden

1 Inledning

Bildningsdirektören har ordet:

Verksamheterna inom utbildningsnämndens ansvarsområde visar fortsatt god utveckling och hög kvalitet, vilket bekräftas i såväl interna som externa mätningar och granskningar. Måluppfyllelsen var hög inom samtliga verksamhetsområden. Elevernas betyg respektive meritvärde är bland de bästa i landet.

Ekonomiskt prognostiserar utbildningsnämnden ett underskott på 5,4 mnkr. Underskottet beror till stor del att det varit fler barn/elever i verksamheterna än vad som var budgeterat främst för elever i behov av särskilt stöd.

Under första kvartalet har ett arbete skett tillsammans med egenregin för att utveckla kvalitetsuppföljningen av förskola och skola.

2 Periodens resultat

2.1 Driftredovisning

| (mnkr) | Budget | Bokslut | Avvikelse |
|-------------------------|---------------|---------------|-------------|
| Verksamhetens intäkter | 19,4 | 17,7 | -1,7 |
| Verksamhetens kostnader | 239,2 | 240,7 | -1,5 |
| Nettokostnader | -219,8 | -223,0 | -3,2 |

2.1.1 Avvikelse mot budget

| (tkr) | Budget kvartal 1 | | | Utfall kvartal 1 | | | Avvikelse | | |
|------------------------------------------|------------------|----------------|-----------------|------------------|----------------|-----------------|---------------|---------------|---------------|
| | Intäkt | Kostnad | Netto | Intäkt | Kostnad | Netto | Intäkt | Kostnad | Netto |
| Förskola och pedagogisk omsorg | 8 988 | 56 176 | -47 188 | 8 892 | 57 720 | -48 828 | -96 | -1 544 | -1 640 |
| Grundskola, förskoleklass och fritidshem | 8 383 | 139 329 | -130 946 | 7 592 | 141 094 | -133 502 | -791 | -1 765 | -2 556 |
| Gymnasieskola | 1 512 | 34 228 | -32 716 | 935 | 33 787 | -32 852 | -577 | 441 | -136 |
| Särskola | 52 | 3 014 | -2 962 | 55 | 3 691 | -3 636 | 3 | -677 | -674 |
| Vuxenutbildning | 75 | 1 871 | -1 796 | 0 | 389 | -389 | -75 | 1 482 | 1 407 |
| Nämnd och förvaltning | 336 | 3 418 | -3 082 | 185 | 3 070 | -2 885 | -151 | 348 | 197 |
| Övrig verksamhet | 25 | 1 177 | -1 152 | 8 | 937 | -929 | -17 | 240 | 223 |
| Totalt | 19 371 | 239 213 | -219 842 | 17 667 | 240 688 | -223 021 | -1 704 | -1 475 | -3 179 |

Nämnden prognostiserar ett underskott på 5,9 mnkr för helåret. Utfallet till och med mars är -3,2 mnkr jämfört med budget.

3 Viktiga händelser i verksamheten

- Skolval till förskoleklass och grundskola är genomfört och avslutat. Ungefär 1 000 elever gjorde skolvalet och av dessa var det ungefär 30 st i valet till årskurs 7 och 30 till förskoleklass som inte fick sitt förstahandsval.
- Gemensam rättning i liten skala (två delprov för en klass i vardera högstadieskola) av

nationella prov i grundskolans årskurs 9 genomfördes på prov. Preliminära erfarenheter visar att det är en bra förberedelse för kommande digitalisering av nationella prov. Lärare var positiva att de blev avlastade denna arbetsbörda. Försöket utvärderas under våren 2018.

- Förvaltningen utarbetar rutiner för att SL-kort. Elever i grundskolan med mer än 4 km till skolan har rätt till SL-kort från och med höstterminen 2018.
- Fem Våga Visa-rapporter har presenterats, Nora Herrgårds förskola, Svalans Montessoriförskolor (3 st) samt Svea Montessoriförskola.
- Nämnden har godkänt ansökan och beviljat godkännande för en ny fristående förskola i kommunen, Opus Norden musikförskola.

4 Prognos med ekonomiskt utfall för helåret

4.1 Prognos drift

| (tkr) | Budget | | | Prognos helår | | | Avvikelse | | |
|------------------------------------------|---------------|----------------|-----------------|---------------|----------------|-----------------|-----------|---------------|---------------|
| | Intäkt | Kostnad | Netto | Intäkt | Kostnad | Netto | Intäkt | Kostnad | Netto |
| Förskola och pedagogisk omsorg | 35 954 | 224 704 | -188 750 | 35 954 | 224 204 | -188 250 | 0 | 500 | 500 |
| Grundskola, förskoleklass och fritidshem | 33 530 | 557 318 | -523 788 | 33 530 | 563 218 | -529 688 | 0 | -5 900 | -5 900 |
| Gymnasieskola | 6 049 | 136 913 | -130 864 | 6 049 | 136 913 | -130 864 | 0 | 0 | 0 |
| Kommunal vuxenutbildning | 300 | 7 482 | -7 182 | 300 | 7 482 | -7 182 | 0 | 0 | 0 |
| Särskola | 209 | 12 058 | -11 849 | 209 | 12 058 | -11 849 | 0 | 0 | 0 |
| Nämnd och förvaltning | 1 343 | 13 672 | -12 329 | 1 343 | 13 672 | -12 329 | 0 | 0 | 0 |
| Övrig verksamhet | 100 | 4 709 | -4 609 | 100 | 4 709 | -4 609 | 0 | 0 | 0 |
| Totalt | 77 485 | 956 856 | -879 371 | 77 485 | 962 256 | -884 771 | 0 | -5 400 | -5 400 |

Förskola och pedagogisk omsorg: Prognos +0,5 mnkr:

Antalet inskrivna i förskola och pedagogisk är 23 fler för januari-april jämfört med budget för 1-5-åringar.. Under våren är det fler inskrivna än under hösten, antalet kommer att sjunka i augusti för att sedan öka igen. Förvaltningen bedömer att det blir 10 färre inskrivna barn jämfört med budget, vilket motsvarar +1,5 mnkr. Prognosen är dock osäker tidigt på året och volymerna följs noggrant månatligen.

Kostnaderna för särskilt stöd i förskola har varit i nivå med budget under några år. För 2017 blev utfallet dock underskott med 1,0 miljoner kronor, vilket också är prognosen för 2018. Antalet barn som får stöd har minskar något (från 52 till 50). Samtidigt finns fler barn som behöver väldigt mycket stöd. Det rör sig om barn som har flera funktionsnedsättningar. Förvaltningen arbetar på flera olika sätt för att hitta bra lösningar för barnen och familjerna till så låga kostnader som möjligt.

I övrigt finns mindre avvikelser för några av verksamheterna.

Grundskola, förskoleklass och fritidshem: Prognos - 5,9 mnkr:

Kostnaderna för elever i behov av särskilt stöd är fortsatt höga. Under 2017 var underskottet 6 miljoner kronor, vilket också är prognosen för 2018. Orsaken beror främst på ökat antal elever som

beviljats tilläggsbelopp (till fristående skolor) eller verksamhetsstöd (motsvarande för kommunala skolor). Ett arbete med att förändra rutinerna för erhållande om extra resurser för elever i behov av särskilt stöd har påbörjats på förvaltningen. Antalet ansökningar till läsåret 2018/19 ser ut att bli högre än föregående läsår vilket gör att förvaltningen måste vara restriktiva vid beviljandet av dessa.

Kostnaderna för skolskjuts blir högre än budgeterat, prognosen är -1,0 miljoner kronor. Det är främst ett dyrare avtal från och med de sista månaderna som gör att kostnaderna ökar, ett avtal som även gäller 2018.

Vidareutbildning av personal till fritidspedagoger i fritidshemmen har inte fått tillräckligt antal sökande. Det ger ett överskott på +0,7 mnkr till följd av lägre vikariekostnader.

Utbildningsnämnden blev kompenserade i budget 2018 för ökade volymer i fritidshemmens äldre årskurser. Förvaltningens bedömning är att antalet inskrivna är något lägre än de som prognostiserades vilket bedöms kunna ge ett överskott på 0,4 miljoner kronor.

Antalet inskrivna elever i grundskolan bedöms stämma överens med antalet budgeterat. Det är dock tidigt på året så bedömningen kan komma att ändras under året.

Enheten för flerspråkighet (placerad på Kevingskolan) drivs av egen regi på uppdrag av beställaren, utbildningsnämnden. Enheten befarar ett underskott på -0,8 miljoner kronor för 2018. Ska detta befarade underskott täckas av beställaren så uppstår istället ett underskott för nämnden. Det regleras i sådana fall i slutet av 2018.

I övrigt finns mindre avvikelser för några verksamheter.

Gymnasieskola, kommunal vuxenutbildning, särskola, nämnd och förvaltning samt övrig verksamhet: Samtliga prognos 0,0 mnkr:

Förvaltningen bedömer efter första kvartalet inga avvikelser från budget.

4.1.1 Åtgärder med anledning av budgetavvikelse

Kostnaderna för elever i behov av särskilt stöd i förskola och grundskola ökar vilket gör att prognosen är ett underskott. (Under 2017 var underskottet för elever i behov av särskilt stöd i grundskola, förskoleklass och fritidshem -6 mnkr.) Det är främst inom grundskolan som kostnaderna ökar.

Antalet elever som beviljade särskilt stöd under 2017 (för läsåret 2017/18) var 183 st. Motsvarande antal 2015 var 156 st och 2012 var det 108 st.

Skolorna ansöker under våren för så kallat tilläggsbelopp (fristående skolor) och verksamhetsstöd (kommunala skolor) för nästa läsår. Beslut nu under våren påverkar alltså kostnaderna till och med vårterminen 2019. Det är viktigt att förvaltningen är noggrann i sina bedömningar, risken finns annars att kostnaderna blir betydligt högre än budget.

Större förändringar tar lång tid att genomföra. Utbildningsnämnden beslutade 14 mars 2018, § 18, att ge "förvaltningen i uppdrag att utreda hur det särskilda stödet organiseras i dag i form av särskilda undervisningsgrupper, anpassad studiegång och reducering av nationellt program i gymnasieskolan". Utredningens resultat beräknas ge effekt från och med höstterminen 2019.

4.2 Prognos investeringar

Utbildningsnämnden har inga investeringar.

5 Prestationer och nyckeltal

Nyckeltal presenteras vid delårsbokslut i juni samt verksamhetsberättelse i december.

6 Övrigt

6.1 Kontroll av fakturor

Fakturor under året som avser representation, personalutbildning (såväl förvaltningens egen - avser "utbildningsnämndens andel" inom BOF - som de som förvaltningen anordnar för personal i förskolor och skolor), sammanträdeskostnader och resekostnader har kontrollerats. Förvaltningen kontrollerar första halvårets fakturor i samband med delårsbokslutet.

Uppföljning av intern kontroll görs i bilaga till verksamhetsberättelsen.

6.2 Platstillgång i förskolor och pedagogisk omsorg

Det finns lediga platser i samtliga kommundelar.

I tabellen nedan saknas de platser som de kommunala förskolorna tillfälligt stängt. De tillfälligt stängda platserna är omkring 100 st fördelat på 5 avdelningar och 4 förskolor.

Överskottet den 31 mars 2018 var 161 platser. Motsvarande överskott 2017 var 149 st.

190 barn från andra kommuner var inskrivna i förskolor belägna i kommunen vid månadsskiftet mars/april medan 46 Danderydsbarn var i förskola i annan kommun.

Utbildningsnämnden beslutade 14 mars 2018, § 19, att ge förvaltningen i uppdrag att göra en genomlysning av kapaciteten i de olika kommundelarna utifrån gällande befolkningsprognos samt komma med förslag till åtgärd. Detta ska redovisas på nämndssammanträdet den 7 november.

| Kommundel | Antal platser 31 mars 2018 med avdrag för stängda avdelningar (motsvarande uppgift för 2017) | Antal inskrivna 31 mars 2018 (motsvarande uppgift 2017) |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|
| Västra Danderyd | 522 (545) | 493 (504) |
| Djursholm | 596 (594) | 539 (572) |
| Enebyberg | 377 (395) | 390 (394) |
| Stocksund | 511 (509) | 423 (424) |
| Summa | 2 006 (2 043) | 1 845 (1 894) |